

Župa Svetog Vida Vidovec

Peta korizmena nedjelja - C 7. travanj 2019.

Informativni listić župe, godina 15. broj 14.

Evandjelje: Iv 8, 1 - 11

U ono vrijeme: Isus se uputi na Maslinsku goru. U zoru eto ga opet u Hramu. Sav je narod hrlio k njemu. On sjede i stade poučavati. Uto mu pismoznanci i farizeji dovedu neku ženu zatečenu u preljubu. Postave je u sredinu i kažu mu: »Učitelju! Ova je žena zatečena u samom preljubu. U Zakonu nam je Mojsije naredio takve kame-novati. Što ti na to kažeš?« To govorahu samo da ga iskušaju pa da ga mogu optužiti.

Isus se sagne pa stane prstom pisati po tlu. A kako su oni dalje navaljivali, on se uspravi i reče im: »Tko je od vas bez grijeha, neka prvi na nju baci kamen.« I po-novno se sagnuvši, nastavi pisati po zemlji. A kad oni to čuše, stadoše odlaziti jedan za drugim, počevši od starijih. Osta Isus sam – i žena koja stajaše u sredini. Isus se uspravi i reče joj: »Ženo, gdje su oni? Zar te nitko ne osudi?« Ona reče: »Nitko, Gos-podine.« Reče joj Isus: »Ni ja te ne osuđujem. Idi i odsada više nemoj griješiti.«

Komentar Evandjelja

U Lukinu evandjelju postoji 11 redaka koje dugo vremena ni jedna kršćanska zajednica nije htjela. U počecima, evandjelja nisu bila sabrana. Svaka je zajednica imala svoje evandjelje koje je prenosila drugim za-jednicama. Kada bi u takvu jednu zajednicu došlo Lukino evandjelje, spomenutih 11 redaka nisu prihvaćali. Danas te retke nalazimo u Ivanovu evandjelju u 8. poglavlju, od prvog do jedanaestog retka. Kada bismo taj ulomak izuzeli iz Ivanova evandjelja i umetnuli ga nakon 38. retka 21. poglavlja Lukina evandjelja, vidjeli bismo da ono tu nalazi svoj kontekst.

Kako to da ni jedna zajednica nije htjela ovaj ulomak; štoviše cijelo jedno stoljeće? Isto tako, kako je moguće da ga punih pet stoljeća nije bilo u liturgiji a sve do konca IX. stoljeća nije bio niti komentiran od strane Otaca grčkog jezika? Vrlo vrijedno svjedočanstvo nalazimo kod sv. Augustina koji u IV. stoljeću piše: „zbog straha da ne bi ženama dopustili nekažnjenost nakon grijeha, izuzimaju (čelnici kršćanskih zajednica) iz njihovih zbirki (iz evandjelja) znak oprosta kojega Gospodin učini preljubnici, kao da joj je On koji joj reče ‘od sada nemoj više griješiti’ zapravo dao dozvolu griješiti“. Prema tome, bili su to ljudi – muševci – koji nisu htjeli ovaj ulomak zbog Isusova oprosta prema ženi preljubnici čime je Isus doveo u opasnost njihove obitelji odnosno bračne zajednice. No, pogledajmo sada taj vrlo važni ulomak u Ivanovu evandjelju a koji je zapravo Lukino djelo i stil pisanja.

„A Isus se uputi na Maslinsku goru. U zoru eto ga opet u Hramu. Sav je narod hrlio k njemu.“ Već nam je poznato da svaki puta kada narod dolazi k Isusu da ih oslobodi i učini zrelim, uvijek na scenu dolaze religiozne vlasti koje, pak, ne žele imati slobodan narod nego ovisan o njima. Isus se, dakle nalazi u Hramu koji „sjede i stade poučavati.“ I evo nam famozne scene: „Uto mu pismoznanci i farizeji dovedu neku ženu zatečenu u preljubu.“ Znamo da se radnja događa u zoru; najvjerojatnije su spomenuti akteri špijunirali i namjestili cijeli ovaj događaj.

„Postave je u sredinu i kažu mu: Učitelju!“ – kakve li prijetvornosti od strane religiozne vlasti! Oni ne žele od Isusa ništa naučiti nego ga žele prevariti i osuditi ga. „Ova je žena zatečena u samom preljubu. U Zakonu nam je Mojsije naredio takve kamenovati.“ Izraz „takve“ pun je prezira prema toj ženi. Oni u toj ženi ne vide osobu, ljudsko biće. „Što ti na to kažeš?“ Zbog činjenice da se spominje kamenovanje, upućuje na to da se ova žena nalazi u prvoj fazi ženidbe. U Izraelu se sklapanje ženidbe odvijalo u dvije faze: prva se zvala zaručništvo a godinu dana kasnije odvijala se druga faza – vjenčanje i zajednički život. Ukoliko je žena počinila preljub u prvoj fazi tada je bila kamenovana. Ako je to učinila u drugoj fazi, tada je bila zadavljena.

Dakle, „Što ti na to kažeš?“ Radi se o zamci! Ukoliko Isus odgovori s „Da!“ – sam sebi će naškoditi. Još konkretnije: ako Isus kaže: „Dobro, držimo se tog božanskog zakona“ – sav narod koji ga slijedi – a slijedi ga jer je u Njemu čuo i osjetio Božju ljubav i milosrđe – taj će se isti narod razočarati i napustiti ga. Ako Isus odgovori s „Ne, neće mo je kamenovati“ – jer se nalazi u Hramu u kojem je prisutna i hramska policija – mogao bi biti uhapšen jer krši božanski zakon koji je zapravo Mojsijev zakon. Znamo da se radi o zamci jer sâm evanđelista zapisa: „To govorahu samo da ga iskušaju“ Glagol „iskušati“ upotrebljava se za đavla. Prema tome, ovi gorljivi branitelji predaje i pravovjernosti su ništa drugo doli instrumenti đavla. I nastavlja evanđelista: „pa da ga mogu optužiti.“ Strašan je taj Lukin komentar: religiozne vlasti djeluju kao đavao.

I kako je Isus reagirao? „Isus se sagne pa stane prstom pisati po tlu.“ Njegova reakcija najvjerojatnije upućuje na proroka Jeremiju 17,13 gdje čitamo: „O Jahve, nado Izraela, svi koji te ostave postidjet će se, koji se odmetnu od tebe bit će u prah upisani, jer ostaviše Izvor žive vode.“ Radi se o Isusovoj optužbi: ovi gorljivi branitelji pravovjerna i predaje napustili su Gospodina jer kuju osjećaje mržnje i smrti. Međutim, „kako su oni dalje navaljivali, on se uspravi i reče im: Tko je od vas bez grijeha, neka prvi na nju baci kamen.“ Ovdje se ne radi o slikama koje susrećemo u filmovima u kojima je narod uzimao kamenje i bacao na osuđenika. „Prvi kamen“ je zapravo uzeo i bacio tužitelj a težio je nekih 50-tak kg. Njega bi tužitelj bacio na ženu koja se nalazila u za to iskopanoj jami i u biti je taj kamen bio presudan – njime bi žena bila ubijena. Prema tome, Isus im reče: „Tko je od vas bez grijeha, neka izvrši smrtnu presudu“. „I ponovno se sagnuvši, nastavi pisati po zemlji. A kad oni to čuše, stadoše odlaziti jedan za drugim, počevši od starijih.“ Izraz kojega evanđelista koristiti ne znači samo „starije ljude“. Naime, grčki izraz za to je „presbiteros“ a oni su bili članovi Sinedrija koji je sudio. Sinedrij je bio najviši sudski organ u Izraelu a činili su ga veliki svećenici, pismoznanci i prezbiteri-starješine. Oni su ti koji sude, presuđuju. A upravo oni prvi odlaze.

„Osta Isus sâm – i žena koja stajaše u sredini.“ Veliko finale ovog ulomka je puno nježnosti, blagosti. „Isus se uspravi i reče joj: Ženo, gdje su oni? Zar te nitko ne osudi? Ona reče: Nitko, Gospodine.“ Isus joj se obraća s velikim poštovanjem te joj reče – Isus je jedini bez grijeha; jedini koji je mogao izvršiti presudu bacivši kamen na nju; jedini koji ju je mogao ukoriti ali – „Ni ja te ne osuđujem. Idi i odsada više nemoj grijehiti.“ Dakle, ženi ne prigovara zbog njezina grijeha niti je poziva da se pokaje. Isus ne osuđuje, on odriješuje. On se distancira od Boga pismoznanaca i farizeja, onoga koji smrću kažnjava neposlušnost njegovim zakonima. Isus je vidljiva objava Oca, Stvoritelja koji daruje život i brani ga, Boga koji ne uvjetuje svoju ljubav čovjekovim ponašanjem, koji ženi ne daje oprostjenje jer se pokajala, nego joj oprašta bez nametanja bilo kakva uvjeta da bi se vratila u život. Isus ne baca kamenje koje uništava nego nudi svoju riječ kao kruh koji hrani.

7. 04. 2019. PETA KORIZMENA NEDJELJA

8h. VIDOVEC – za župljane

9h. NEDELJANEC – KRIŽNI PUT

9i30h. NEDELJANEC + Ruža Posavec
+ Ljubica Igrec, Ivka Lisičak, ob. Mališa i Gredelj

11h. VIDOVEC + Franjo Benček, ob. Benček, ob. Blaži, ob. Rožić, ob. Novak

15h. VIDOVEC – KRIŽNI PUT

8. 04. Ponedjeljak Klement, Valter	19 h. VIDOVEC + Petar, Đurđa, Stanko, Kruno Čanjevac, ob. Hudoletnjak, Franjo Zagorec – <u>daje ob. Milana Koren</u>
	+ ob. Presečki Katarina, Drago, ob. Fluks – <u>daje ob. Hruškar Andrija</u>
9. 04. Utorak Hugo, Celestina	19 h. VIDOVEC + ob. Andrija Kučko – <u>daje ob. Habuzin</u>
	+ Ivan i Marija Plantić, Stjepan Priher i Zdravko Papec – <u>daje ob. Priher Katica i Božo</u> + Karl Nümmer – <u>daje sestra Ana</u>
10. 04. Srijeda Mihovil, Magdalena, Sunčica	19 h NEDELJANEC + Ivan i Franciska Posavec, Katarina i Mijo Pozder – <u>daje ob. Ivana Pozder</u>
	<u>NA KRAJU SV. MISE EUHARISTIJSKO KLANJANJE</u>
11. 04. Četvrtak Stanislav, Stanko, Filip	19 h. VIDOVEC + Ivan, Jelena i Milan Težak – <u>daje Štefica</u>
	+ Josip Brko i na čast Duhu Svetom – <u>daje Gabrica Brko</u>
12. 04. Petak Viktor, Damjan, Davorka	18 h NEDELJANEC – <u>KRIŽNI PUT</u>
	18:30 h VIDOVEC – <u>KRIŽNI PUT</u>
	19 h VIDOVEC + ob. Zavrtnik, Blažeković, Mašić, Vugrinec, Koren – <u>daju Marijan i Ruža Blažeković</u> + Dragutin, Franciska Zavrtnik, ob. Tome Črnila, ob. Martina Zavrtnik – <u>daje Ruža Težak</u>
13. 04. Subota Martin, Ida	9 h <u>KORIZMENA ISPOVIJED U VIDOVCU I NEDELJANCU</u>
	16 h KRŠTENJE – Noel Cafuk Leona Cafuk
	17 h SV. MISA - na čast Anđelima čuvarima I KRŠTENJE – Šimun Trglačnik
	19 h. VIDOVEC + Anđela i Franjo Remar, Franjo, Marija i Božica Ozmec – <u>daje ob. Plantić</u>
14. 04. Nedjelja NEDJELJA MUKE GOSPODNJE CVJETNICA	8h. VIDOVEC – za župljane
	10h. NEDELJANEC + Marijan i Doroteja Žganec + Mihael i Franciska Kocijan, ob. Kocijan, Dragutin Novak – <u>daje Marija Kocijan</u>
	13h. KRIŽNI PUT PO NAŠOJ ŽUPI IZ CRKVE U NEDELJANCU
	ZAVRŠETAK KRIŽNOG PUTA– SV. MISA 17:30h VIDOVEC

O G L A S I

NA CVJETNICU (14.04.) PRIJE SV. MISE DIJELIT ĆE SE MASLINOVE GRANČICE. NOVČANI PRILOG OD MASLINOVIH GRANČICA IĆI ĆE ZA MISIJE I ŽUPNI CARITAS TAKOĐER ĆE SE PRIKUPLJATI HRANA ZA POTREBITE U NEDELJANCU, A U VIDOVCU NA VELIKI ČETVRTAK

ŽUPNA KATEHEZA:

PRVOPRIČESNICI – VIDOVEC (3. a i b) – srijeda u 14.30 sati

– NEDELJANEC (3. c) – srijeda u 15.30 sati

KRIZMANICI – VIDOVEC (8. a) – utorak u 14.30 sati

(8. b) – utorak u 15.20 sati

UMJESTO KATEHEZE 8. c DOLAZI U SRIJEDU NA SV. MISU I EUHARISTIJSKO KLANJANJE

Statistika - Rasprostranjenost nasilja nad ženama

Nasilje nad ženama prisutno je u svim društvima, a razlike možemo naći u dominantnim oblicima nasilja, odnosu prema nasilju, kao i mehanizmima zaštite žena žrtava nasilja. Problemi s kojima se danas suočavamo i dalje su vezani uz nizak broj prijavi nasilja nad ženama. Razlozi neprijavlivanja su brojni, npr.: • strah od počinitelja • dugi sudski procesi • niske kazne za počinitelje • nepovjerenje u nadležne institucije * strah da nitko neće vjerovati • strah da će ih se okriviti za preživljeno iskustvo • osjećaj krivnje i odgovornosti * u većini slučajeva počinitelji su žrtvi poznate i/ili bliske osobe što dodatno otežava donošenje odluke o prijavi nasilja. Svi navedeni mogući razlozi: pridonose činjenici da se npr. seksualno nasilje ubraja u najmanje prijavljivane zločine s najvećom proporcijom tamnih brojki. Na **1 prijavljeno silovanje** dolazi čak **15-20 neprijavljenih slučajeva silovanja**, dok kod **obiteljskog nasilja** na **1 prijavljeno dolazi 10 neprijavljenih slučajeva**.

Službeni podaci Ministarstva unutarnjih poslova o obiteljskom nasilju

Prema službenim podacima policije, prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji od 2003. godine kada je donesen, svake godine prijavljeno je između **11500 i 17500 počinitelja**, a broj žrtava takvih djela kreće se između **14 500 i 22 200**, od čega su **žene žrtve u 64% do 71% slučajeva**, ovisno o godini. Što se tiče nasilničkog ponašanja u obitelji, prema Kaznenom zakonu (čl. 215a), službeni podaci pokazuju da je svake godine prijavljeno između **1400 i gotovo 2000 kaznenih djela**, pri čemu je oštećeno između **1500 i 2100 osoba**, od čega su **žene žrtve u 75 % do 80 % slučajeva**. Po broju žena koje su ubijene svake godine, iz podataka policije vidimo da se radi o zabrinjavajućem broju od **22 do 45 žena godišnje**. Njihovi sadašnji ili bivši partneri/supruzi bili su počinitelji u **20 % do čak 65 % slučajeva**.

Podaci o seksualnom nasilju

Prema službenim podacima Ministarstva unutarnjih poslova RH zamjećuje se godinama, da ne dolazi do značajnog povećanja, ali ni smanjenja broja prijavi kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa (Kazneni zakon RH, glava 14). Prijavljeno je od **461 do 761** slučaja. Od 2000. do 2010. godine ukupno je prijavljeno **6625 kaznenih djela seksualnog nasilja**, od čega su najčešće bludne radnje 34 % (2252 djela), silovanje 15 % (958 djela); zadovoljavanje pohote pred djetetom ili malodobnom osobom 14 % (921 djelo), spolni odnošaj s djetetom 10 % (677 djela.). Ostala kaznena djela zastupljena su s manje od 10 %. Od 2000. do 2010. godine prijavljeno je ukupno 1228 kaznenih djela silovanja, od čega 953 izvršenih i 270 djela u pokušaju. Prosječno se godišnje prijavi između 90 i 150 takvih kaznenih djela.

Spol i dob žrtava

Obiteljsko i seksualno nasilje dva su osnovna oblika rodno uvjetovanog nasilja što znači da su u **više od 90 % slučajeva žrtve žene** što potvrđuju i službeni podaci Ministarstva unutarnjih poslova. Kada govorimo o žrtvama silovanja, najčešće se radi o mladim osobama od 19 do 30 godina (43 %), te malodobnim osobama, dok kada govorimo o obiteljskom nasilju žrtve su odrasle žene.

IZVOR: <http://www.sigurnomjesto.hr/rad-na-prevenciji-i-suzbijanju-nasilja/statistika/>